

Arbejderhistorie- prisen 2013

Der er mulighed for at opnå 15.000 kr., når Arbejdermuseet & Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv, Arbejdermuseets Venner samt Selskabet til Forskning i Arbejderbevægelsens Historie (SFAH) uddele Arbejderhistorieprisen 2013. Prisens formål er at inspirere til og fremme studiet af arbejdernes og arbejderbevægelsens historie og kultur, særligt blandt studerende på universiteterne. Prisen tildeles den, som har leveret det bedste speciale eller ph.d.-afhandling om et tema inden for dansk eller international arbejderhistorie, afleveret inden for de seneste to år. Også opgaver, hvor hovedvægten er lagt på det formidlingsmæssige, kan komme i betragtning.

Prisen er på 15.000 kr. Bedømmelsesudvalget kan beslutte at dele beløbet på to eller flere prismodtagere eller slet ikke at uddele prisen. Prismodtageren er forpligtet til at skrive en artikel til SFAH's tidsskrift "Arbejderhistorie". Prisen uddeles af et bedømmelsesudvalg nedsat af Arbejdermuseet & ABA, Arbejdermuseets Venner og SFAH.

Send to trykte eksemplarer af afhandling, du mener, bør komme i betragtning til:

Arbejdermuseet &
Arbejderbevægelsens Bibliotek
og Arkiv
Att. Direktør Louise Skyggebjerg,
Rømersgade 22
1362 København K
Mrk. "Arbejderhistorieprisen"
Senest 15. november 2013. Vinderen offentliggøres i januar 2014.

SFAH arrangementer i efteråret

Stat, nation og klasse – den historiske demokrati- udvikling i Central- og Østeuropa

Foredrag ved dr.scient.pol. og professor emeritus Curt Sørensen, Institut for Statskundskab på Aarhus Universitet

Tid og sted: 31. oktober kl. 17 i mødelokalet "Louis Pio" på Arbejdermuseet, Rømersgade 22, 1362 København K

Ikølvandet på den kolde krigs afslutning og ved indgangen til globaliseringens neoliberale æra lød mantraet "Historien er slut!". Men er historien nu også det? Eller drejer historiens tandhjul videre? Dette, og den store fortælling om den samfundsmæssige og politiske udvikling i Central- og Østeuropa, det er nogle af de emner som aftenens foredragsholder vil fortælle om.

Foredraget tager udgangspunkt i forfatterens skelsættende trebindsværk 'Stat, nation, klasse', som bygger på den tese, at det moderne parlamentariske demokrati ikke er et uundgåeligt produkt af én fælles udviklingsvej i historien. Demokratiet har været omstridt, og modstanden mod det betydelig. Begrebet er blevet omdefinert flere gange undervejs, og dets forankring i europæisk historie er i det hele taget langt svagere end ofte antaget. Der har været flere forskellige udviklingsveje og flere forskellige typer af regimeformer. Der findes ikke én naturlig ud-

viklingsvej, og følgelig er historien ikke slut.

Curt Sørensen indplacerer sig i den historisk-sociologiske tradition fra den politiske sociologis klassikere, Karl Marx, Max Weber og Émile Durkheim, frem til forskere som Barrington Moore, Charles Tilly, Theda Skocpol, Perry Anderson, Stein Rokkan, Michael Mann, Ivan Berend og Andrew Janos.

Profession: Filippiner – Kvinder på arbejde i Danmark gennem fire årtier

Foredrag af journalist og forfatter Nina Trige Andersen

Tid og sted: 13. november kl. 17 i mødelokalet "Louis Pio" på Arbejdermuseet, Rømersgade 22, 1362 København K

Den 8. november 1973 rejste 49 kvinder fra Filippinerne til Danmark, rekrutteret som stuepiger af Hotel Scandinavia på Amager. Kvinderne hører til The Filipino Pioneers, der ankom i 1960-1973 som en del af datidens gæstarbejderbølge. De filippinske stuepiger blev kendt som The 49'ers, og er – også i bogstavelig forstand – tanter til nutidens au pairs. Når de i år, efter et langt arbejdsliv i Danmark, holder deres 40 års jubilæum, ser både det danske arbejdsmarked og den filippinske arbejdsmigration radikalt anderledes ud end i 1973. Gennem The 49'ers livshistorier kan vi blive klogere på relationerne mellem de etablerede migranter og de nye 'permanent midlertidige'; på

forholdet mellem dansk fagbevægelse og udenlandske arbejdere, mellem Danmark og verden, mellem levet liv og global økonomi.

Foredraget er baseret på bogen Profession: Filippiner – Kvinder på arbejde i Danmark gennem fire årtier (Tiderne Skifter 2013)

MEGAdigitals udvidelse

Den digitale udgave af MEGA er blevet udvidet. Fra midten af juli 2013 er den trykte udgave af tredje bind i "Kapitalen" af Karl Marx, som udgivet af Engels i 1894 og som editeret i MEGA II/15 tilgængelig online på adressen <http://telota.bbaw.de/mega/> (MEGAdigital").

Hermed er det første gang, at den trykte udgave af Bog 1, 2, og 3 i "Kapitalen" i den historisk/kritiske udgave er tilgængelig på Internettet (MEGA II/5, II/13 og II/15); det samme gælder de fleste forarbejder til Bind 1 og 2 (MEGA II/4.1, II/11 og II/12). Det udkast til 3. bind, som Marx skrev i 1864/65 er under bearbejdelse. Desuden er "Grundrisse" (MEGA II/1) tilgængeligt på nettet. Fremstillingen af teksterne er blevet genbearbejdet, således at også tabeller, brøker og størstedelen af formlerne nu vises på den korrekte måde. Generelt bliver de editerede tekster i samtlige bind præsenteret side- og linjeidentisk med de trykte MEGA-bind, hvorved teksterne kan citeres i forbindelse med videnskabelige udgivelser.

Det er i den nye on-line udgave blevet muligt at referere til de enkelte tekstsider. Det er muligt at generere en adresse (URL) for hver enkelt tekstsider, man har hentet ind, og denne adresse kan kopieres og gemmes som bogmærke. Når man henter den pågældende URL, bliver den oprindelige tekstsider med eventuelle markeringer (f.eks. fra det kumulerede emneregister) genetableret.

Lad os lige genopfriske mulighederne: Foruden de editerede tekster giver MEGAdigital mulighed for fuldtekstsøgning og et kumuleret emneregister. Der kan foretages en fuldtekstsøgning for samtlige præsenterede bind. Det er muligt at gennemføre søgninger i enkelte eller flere bind samtidig. Det digitalt kumulerede emneregister er til rådighed for udgaver og forarbejder til "Kapitalens" andet bind om kapitalens omsætningsproces i MEGA-bindene II/4.1, II/11, II/12 og II/13. Det er således muligt at finde frem til parallelle passager dels ved at foretage en søgning på begreber i registerkorpuset eller den alfabetiske gengivelse af registerposterne, dels ud fra den enkelte tekstsider idet de registerposter, der er angivet for den enkelte side kan vises. På den måde kan man udlede tekstpassagens udviklingsforløb – fra Marx' manuskripter (II/11) via redaktionsmanuskriptet (II/12) til den trykte udgave (II/13) af andet bind i "Kapitalen".

Vi tager meget gerne mod spørgsmål, kommentarer og forslag.

Dr. Regina Roth
Marx-Engels-Gesamtausgabe
Berlin-Brandenburgische

Akademie der Wissenschaften
Jaegerstr. 22/23
D-10117 Berlin
Tel.: 030/20370-274
e-mail: roth@bbaw.de
Internet: http://mega.bbaw.de

Kommende Konferencer

De nordiske velfærds-samfunds immaterielle kulturarv

Nordisk seminar, 24. oktober 2013, Arbejdermuseet & ABA

Alle de nordiske lande har ratificeret UNESCO's konvention af 17. oktober 2003 om beskyttelse af den immaterielle kulturarv. Konventionen bygger videre på Verdenskultur- og naturarvskonventionen fra 1972, der har den materielle og fysisk kulturarv i fokus og har stor succes med den kendte Verdensarvsliste.

Den immaterielle kulturarv er, som der ligger i begrebet, uhåndgribelig og er derfor umiddelbart sværere at håndtere end den materielle kulturarv. Den defineres i konventionen som de praksisser, repræsentationer og udtryk, samt den viden og kunnen, der anerkendes af samfund, grupper eller, i nogle tilfælde, individer, som en del af den kulturelle arv.

Forskningen i velfærdssamfundets immaterielle kulturarv er i dag helt i sin begyndelse. Der er kun begrænset bevidsthed omkring denne specifikke form for kulturarv, og seminaret tager sigte på at eksplorativt nærme sig dette vigtige emne.

Samarbejdet mellem den nordiske arbejderbevægelses biblioteker og arkiver går tilbage til 1912, hvor det første fællesmøde blev afholdt i Stockholm i forbindelse med svensk LO's kongres. Siden har institutionerne med jævne mellemrum mødtes og udvekslet erfaringer, senest i Helsinki i 2010. Seminaret markerer derfor samtidig vores 100-årige samarbejde.

Programpunkter:

Hvad er (velfærdssamfundets) immateriel kulturarv – og hvordan bevarer vi den?

- Hildegunn Bjørgen, seniorrådgiver, Norsk kulturråd: Norsk kulturråds arbeid med immateriell kultur
- Inger Sjørlev, mag.scient., lektor ved Institut for Antropologi, Københavns Universitet: Fremtidssikring i velfærdssamfundet. Immaterialitet og materialitet i kulturarven
- Johanna Björkholm, ph.d., forsker ved Svenska litteratursällskapet i Finland: Immaterielt kulturarv, traditionell kunnskap och värn

Forskning i velfærdssamfundet – en status

- Søren Kolstrup, ph.d., lektor ved Center for Velfærdsstatsforskning, Syddansk Universitet: En skarpsstilling på velfærdsstatens forskningshistorie

Diskussion: Hvad kan et fokus på immateriel kulturarv bidrage med til forskningen i velfærdssamfundets historie?

Skal og kan immateriel kulturarv bevares? – nogle kulturpolitiske overvejelser

- Mogens Jensen, MF, næstfor-

mand og kultur- og medieordfører for Socialdemokraterne
Immateriel kulturarv – empiriske erfaringer

- Helle Leilund, etnolog, museumsinspektør på Arbejdermuseet & ABA: Praktiseret velfærdsideologi i et alment boligområde. Erfaringer fra en interviewundersøgelse
- Jenny Langkjaer, fil.dr., forsker ved Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek: Möte, fest och demonstration. Arbetarrörelsens strategier i det offentliga rummet, 1885-1925
- Morten Mortensen, ph.d., museumsinspektør på Greve Museum: Om at arbejde med og bruge erindringer til formidling af velfærdshistorie
- Marjaliisa Hentilä, ph.d., seniorforsker, Työväen Arkisto: No time for culture. A condition for the workers immaterial culture: The 8-hour day question in Finland

Diskussion: Hvordan arbejder vi som kulturarvsinstitutioner med bevaring af immateriel kulturarv?

Ordstyrer for seminaret: Frank Meyer, dr.art., daglig leder, Arbejderbevægelsens arkiv og bibliotek.

Seminaret er støttet af Nordisk Kulturfond og arrangeres af Arbejdermuseet & ABA i samarbejde med de nordiske søsterarkiver; Arbejderbevægelsens arkiv og bibliotek (Oslo), Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek (Stockholm) og Työväen Arkisto (Helsinki); samt Center for Velfærdsstatsforskning ved Syddansk Universitet.

Sted: Festsalen på Arbejdermuseet, Rømersgade 22, 1362 København K.

Deltagergebyr: kr. 100,-. Inkluderer formiddagsfrukt, kaffe/the og croissant samt frokost, inkl. 1 vand eller øl.

For yderligere oplysninger og tilmelding kontakt: Arkivar Jesper Jørgensen, jjo@arbejdermuseet.dk

Limiting and enabling citizenship: Dualities of belonging in Nordic welfare states

Department of History and Centre for Welfare State Research, University of Southern Denmark

Odense, October 25th – 26th 2013, Room U144

Organized by the WelMi – Welfare and Migration Research Network

Immigration may appear as both a threat and a necessity for many welfare states. While importing workers may solve problems of labour shortage, growing ethnic and religious diversity have been accompanied by many concerns; e.g. that immigrants' integration is costly, that comprehensive welfare states cannot deal with immigration, and that cultural diversity challenges social trust. Nevertheless, European welfare states have, in recent decades, had to deal with the fact that people move, migrate, and seek happiness abroad. Hence, we ask how have different welfare states made it possible for migrants to become part of a new society? Can you be a "citizen" without having national citizenship? If so, under what conditions? These, and several oth-

er questions, have been debated extensively, showing that immigration and cultural diversity pose a new challenge for the welfare state.

With this seminar, WelMi invites network members and other researchers to discuss how different welfare states have granted and limited rights and opportunities for immigrants. The seminar will gather a broad range of scholars to discuss current and historical challenges. We aim to examine the particular conditions of integration; such as legal and cultural institutions, access and empowerment, social rights and active citizenship, civic culture, public opinion, state neutrality, conceptions of nationhood, gendered citizenship, and symbolic power. We encourage participants to employ comparative and historical perspectives and examine non-Nordic cases, as well as to attend to immigrant groups, identities, and movements.

The main themes for the seminar include:

- Border-crossing: legal and symbolic inclusion and exclusion
- Gendered citizenship: gender equality and cultural pluralism
- Active citizenship: the relationship between rights and duties
- Integration through instruction: language and civic integration programs

For further information and registration, please contact Heidi Vad Jønsson hej@sdu.dk.

Call for Papers

Manuslokking: Arbeiderbevegelsen og demokrati

2014 kommer vi til å feire to hundre år med egen grunnlov i Norge. *Arbeiderhistorie* etterlyser i denne forbindelsen artikler om arbeiderbevegelsen og demokrati.

Demokrati er kanskje først og fremst knyttet til den politiske styreform i en stat, en region eller et lokalsamfunn; samtidig favner demokratiske ideer om folkestyre videre. Kjernen er at menneskene er like mye verdt, og at de sjøl skal være med på å styre livene sine. Dette peker ut over rammene for demokrati i en snever politisk forstand. Arbeiderbevegelsen har for eksempel kjempet for medvirkning og medbestemmelse i økonomien (økonomisk demokrati), blant annet gjennom rådstanken og arbeidsmiljølovgivning.

Arbeiderhistorie etterlyser vitenskapelige artikler som tar for seg ulike aspekter ved forholdet mellom arbeiderbevegelse og demokrati. Artikkene kan for eksempel handle om nasjonale eller internasjonale forhold, være av teoretisk eller empirisk art, dreie seg om enkeltpersoner eller organisasjoner, om interne problemstillinger i arbeiderbevegelsen eller ta opp forholdet mellom arbeiderbevegelsen og eksterne aktører.

Forslag til artikler skal være på maksimalt 200 ord og sendes til frank.meyer@arbark.no innen 15. juni 2013. Redaksjonen vil deretter gjennomgå forslagene og gi tilbakemeldinger

til forfatterne om ideen skal videreutvikles. Redaksjonen vil deretter, og fram til innsending av de endelige manusene 30. april 2014, holde tett kontakt med forfatterne, gi råd og veiledning og invitere til et felles seminar med forfatterne og re-

daksjonen i januar 2014. Forslagene bør inneholde en avgrenset problemstilling og omtale av datamateriale, metode og forventede resultater.

Arbeiderhistorie er årboka for Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek, og akkreditert

som vitenskapelig tidsskrift på nivå 1 i det nasjonale systemet for forskningsdokumentasjon. Alle vitenskapelige artikler går igjennom en anonym, ekstern fagfellevurdering, i tillegg til en intern redaksjonell vurdering.